

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย และยกระดับบริการผู้สูงอายุ

หัวข้อ ประเด็นติดตาม เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน

จังหวัดสมุทรปราการ รอบที่ 2/2566

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: ศูนย์อนามัยที่ 6

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

ในช่วงปี 2562 - 2565 เขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานในประเด็น เด็ก 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 58.45 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) และมีแนวโน้มลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 63.27 เป็น ร้อยละ 58.67 ในปี 2566 ประกอบกับกรมอนามัยมีการปรับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6-19 ปี ชุดใหม่ ในปี 2564 จะพบว่ากราฟมีผลต่อข้อมูลทำให้ สูงดีสมส่วน ผอม มีจำนวนน้อยลง แต่เตี้ย เริ่มอ้วน และอ้วนเพิ่มขึ้นปีงบประมาณ 2566 เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 58.67 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย เด็กชาย 149.78 ซม. (เป้าหมาย 148 ซม.) และเด็กหญิง 150.22 ซม. (เป้าหมาย 149 ซม.) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.92 สูงกว่าค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10) มีภาวะผอม ร้อยละ 4.49 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 5) ภาวะเตี้ย ร้อยละ 7.78 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10)

ผลงานปีงบประมาณ 2566 จังหวัดสมุทรปราการ มีเด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 58.03 ผ่านค่าเป้าหมาย สูงกว่าค่าของประเทศ แต่ต่ำกว่าค่าของเขต มีแนวโน้มสูงดีสมเพิ่มขึ้นจากปี 2565 สูงดีสมส่วนสูงสุดที่อำเภอบางเสาธง ร้อยละ 65.71 โดยมีอำเภอเมือง ร้อยละ 58.77 ผ่านค่าเป้าหมาย อำเภอพระประแดง ร้อยละ 56.29 อำเภอบางบ่อ ร้อยละ 55.69 อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ร้อยละ 55.4 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย สูงดีสมส่วนต่ำสุดที่อำเภอบางพลี ร้อยละ 55.14

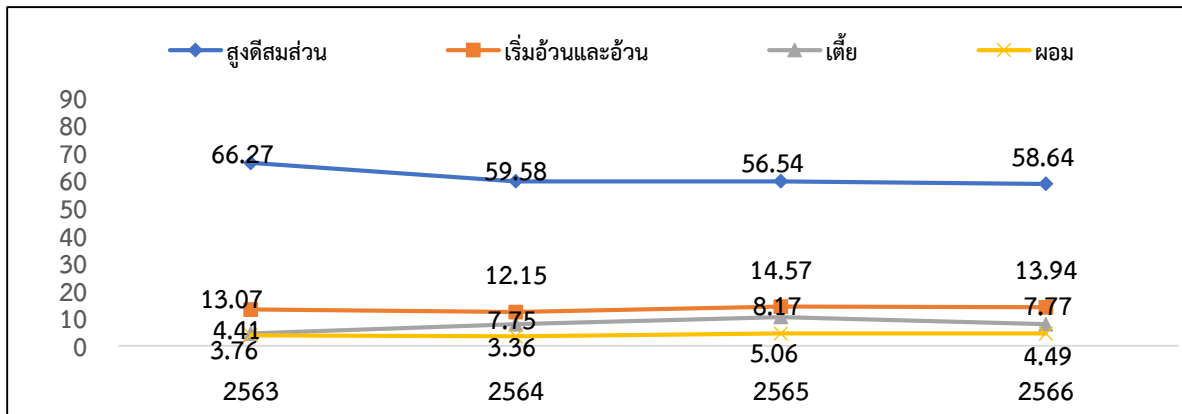
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย 149.87 ซม. สูงสุดที่อำเภอพระประแดง ร้อยละ 150.38 ซม. และส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง 150.17 ซม. สูงสุดที่อำเภอเมือง 150.76 ซม.

เด็กอายุ 6 - 14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 4.01 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะผอมต่ำกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มภาวะผอมลดลง พบภาวะผอมน้อยที่สุดที่อำเภอบางเสาธง ร้อยละ 3.01 โดยผ่านค่าเป้าหมายทุกอำเภอ

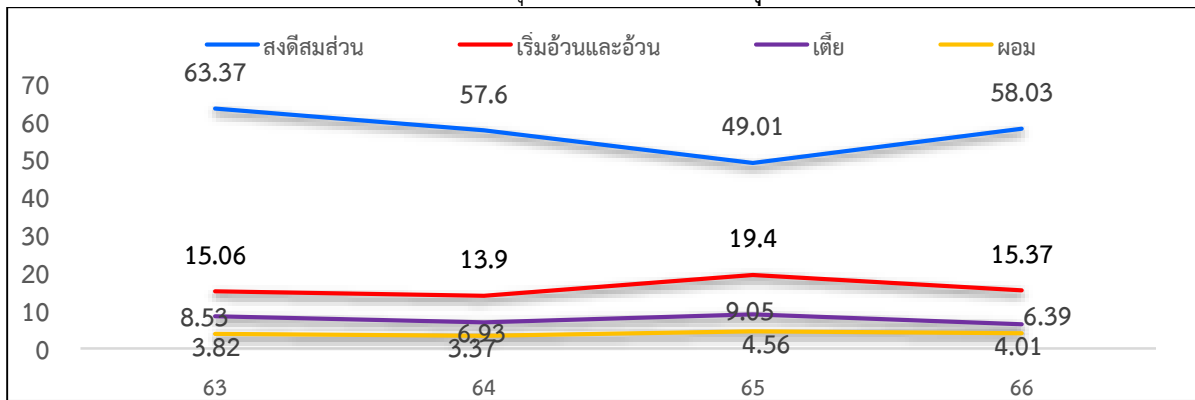
ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 15.37 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนสูงกว่าค่าของเขตและสูงกว่าค่าของประเทศ มีแนวโน้มเด็กอ้วนเพิ่มมากขึ้น มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุด ที่อำเภอบางบ่อ ร้อยละ 16.38 ต่ำสุดที่อำเภอบางเสาธง ร้อยละ 10.01 ซึ่งยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย

ภาวะเตี้ย ร้อยละ 6.39 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ย ต่ำกว่าค่าของเขตและค่าของประเทศ ผ่านค่าเป้าหมายทุกอำเภอ เตี้ยต่ำสุดที่อำเภอเมือง ร้อยละ 5.02 สูงสุดที่อำเภอบางเสาธง ร้อยละ 9.26

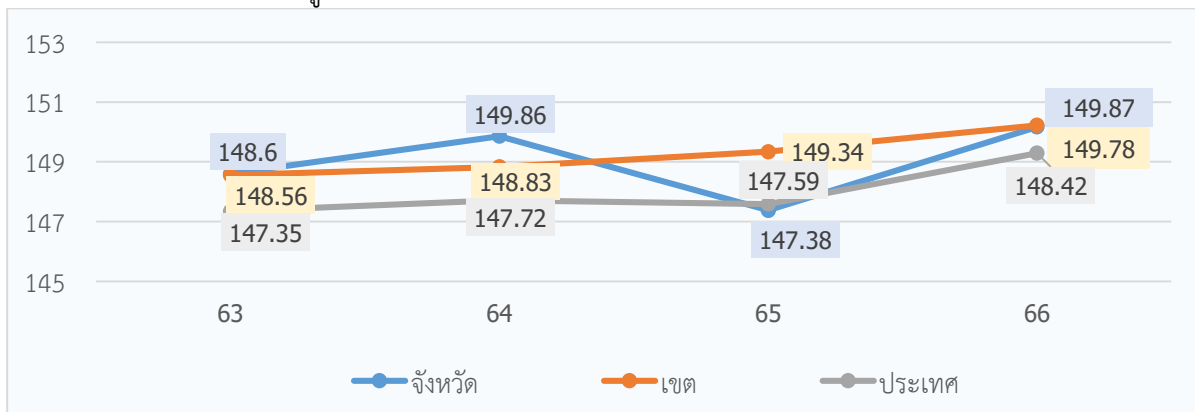
กราฟที่ 1 สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6-14 ปี เขตสุขภาพที่ 6

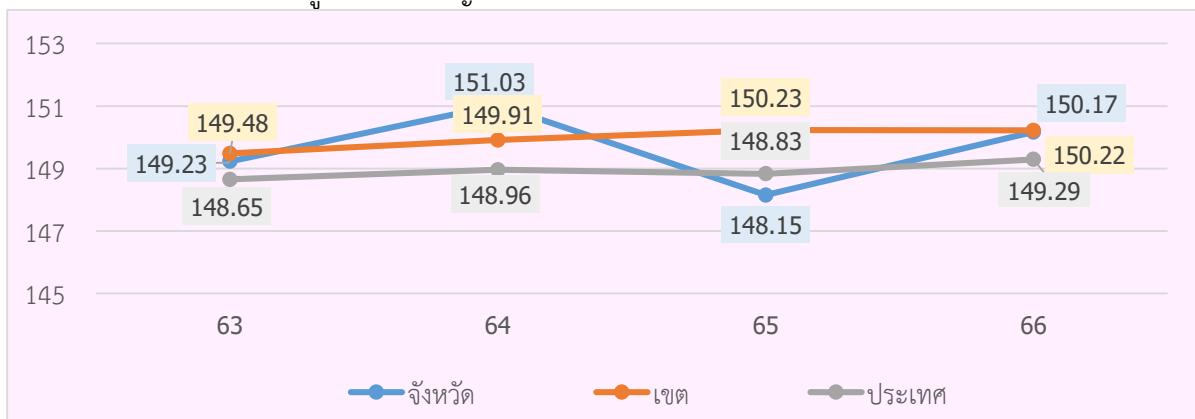
กราฟที่ 2 สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6 - 14 ปี จังหวัดสมุทรปราการ

กราฟที่ 2 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย

กราฟที่ 3 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง

ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2566 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2566)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	เมือง	บางบ่อ	บางพลี	พระประแดง	พระสมุทรเจดีย์	บางเสาธง	ภาพรวมจังหวัด
1	ร้อยละเด็ก 6 - 14 ปี สูงที่สุดส่วน	> ร้อยละ 57	เป้าหมาย	45,254	10,924	9,244	11,110	4,430	6,472	87,434
			ผลงาน	26,595	6,084	5,097	6,254	2,454	4,253	50,737
			อัตราส่วน	58.77	55.69	55.14	56.29	55.4	65.71	58.03
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	148 ซม.	วัดส่วนสูง	2,698	648	662	634	284	348	5,274
			ผลรวมสูง	405,692	96,607	98,936	95,338	42,407	51,455	790,435
			สูงเฉลี่ย	150.37	149.08	149.45	150.38	149.32	147.86	149.87
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (หญิง) *	149 ซม.	วัดส่วนสูง	2,414	600	599	544	252	352	4,761
			ผลรวมสูง	363,926	89,803	89,703	81,524	37,587	52,407	714,950
			สูงเฉลี่ย	150.76	149.67	149.75	149.86	149.15	148.88	150.17
4	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะผอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	45,254	10,924	9,244	11110	4,430	6,472	87,434
			ผอม	1,794	455	413	502	143	195	3,502
			ร้อยละ	3.96	4.17	4.47	4.52	3.23	3.01	4.01
5	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วน และอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	45,254	10,924	9,244	11110	4,430	6,472	87,434
			อ้วน	7,141	1,789	1,364	1,778	719	648	13,439
			ร้อยละ	15.78	16.38	14.76	16	16.23	10.01	15.37
6	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	45,254	10,924	9,244	11110	4,430	6,472	87,434
			ภาวะเตี้ย	2,270	792	847	786	293	599	5,587
			ร้อยละ	5.02	7.25	9.16	7.07	6.61	9.26	6.39

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เด็ก 6 - 14 ปี เริ่มอ้วนและอ้วนไม่ผ่านค่าเป้าหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขับเคลื่อนการดำเนินการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และ โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ - ขับเคลื่อนการดำเนินการ แก้ปัญหาสุขภาพเด็กวัยเรียน (การคัดกรองเด็กกลุ่มเสี่ยงและได้รับการส่งต่อเพื่อได้รับการรักษา) - สื่อสารการเปลี่ยนกราฟการเจริญเติบโต เด็กอายุ 6 - 19 ปี (ฉบับ 2564) - สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพ ผ่านชุดความรู้ NuPHETS - สื่อสารรูปแบบการออกกำลังกายที่สามารถติดตามผลได้อย่างชัดเจนผ่านโครงการก้าวทำใจ ใน setting สถานศึกษา การออกกำลังกายแบบ ChoPA & ChiPA - พัฒนาศักยภาพครูอนามัยโรงเรียน 	<p>ศูนย์อนามัยที่ 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายและปรับพฤติกรรมสุขภาพ (DPAC) ร่วมกับ สสจ.ระยอง ในวันที่ 4 เม.ย.66 2. อบรมครูอนามัยโรงเรียน (ภาคปฏิบัติ) ให้แก่ครูในเขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 8 และ 9 ณ จ.ชลบุรี และ จ.จันทบุรี ในวันที่ 1 - 2 พ.ค.66 3. จัดประชุมพัฒนาศักยภาพผู้ประเมินภาวะโภชนาการ ร่วมกับ อบจ.ระยอง ในวันที่ 12 พ.ค.66 4. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล GSHPs ในวันที่ 15 พ.ค.66 ผ่านระบบออนไลน์ 5. จัดประชุมอบรมฟื้นฟูงานอนามัยโรงเรียนร่วมกับ สสจ.สมุทรปราการ ในวันที่ 23 พ.ค.66 6. จัดประชุมติดตามการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร เขตสุขภาพที่ 6 ในวันที่ 28 มิ.ย.66 8. สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพผ่านชุดความรู้ NuPHETS, ChoPA & ChiPA ก้าวทำใจ ผ่านช่องทาง line, Open Chat และประชาสัมพันธ์การแข่งขันกระโดดเชือกประเภทบุคคล และประเภทโรงเรียนชิงถ้วยรางวัลกรมอนามัย <p>จังหวัดสมุทรปราการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็กวัยเรียนสูงดีสมส่วนและแก้ไขภาวะทุพโภชนาการ <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมติดตามหน่วยบริการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนผ่านระบบออนไลน์ ประเด็นการจัดอาหารตามมาตรฐานอาหารกลางวัน กิจกรรมทางกายฯ (ก้าวทำใจในสถานศึกษา) 2. สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมโภชนาการ และกิจกรรมทางกาย 3. เตรียมโรงเรียนเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบด้านโภชนาการ เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2567 <p>- ขับเคลื่อนพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ/โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ จังหวัดสมุทรปราการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์โรงเรียนสมัครเข้าร่วมกระบวนการ และพัฒนาโรงเรียนเพื่อประเมินโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ 2. ลงพื้นที่/ติดตาม ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล/โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
		<p>3. สร้างต้นแบบและคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบนวัตกรรม โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านส่งเสริมสุขภาพ, ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านโภชนาการ</p> <p>- การประเมินคุณภาพการให้บริการงานอนามัยโรงเรียน</p> <p>1. ประชุมออนไลน์ กำกับ ติดตามให้สถานบริการสาธารณสุข จัดให้บริการงานอนามัยโรงเรียนตามมาตรฐานกระทรวง สาธารณสุข ปีละ 2 ครั้ง</p> <p>2. พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพให้ได้มาตรฐาน โดย นิเทศ ติดตาม สุ่มประเมิน ได้แก่ การเฝ้าระวังภาวะ โภชนาการ (ซึ่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ติดตามการเจริญเติบโต) และการแก้ปัญหาเด็กทุพโภชนาการ</p> <p>- การฟื้นฟูบุคลากรงานส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน</p> <p>1. จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานส่งเสริมสุขภาพเด็กวัย เรียนและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน</p> <p>2. ประชุมออนไลน์อบรมฟื้นฟูงานอนามัยโรงเรียนให้แก่ครู อนามัยโรงเรียนและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานเด็กวัยเรียน จำนวน 116 คน</p> <p>- การคัดกรอง ส่งต่อ การจัดการแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กวัย เรียนและการใช้ข้อมูลจากระบบ HDC</p> <p>1. รพ./รพ.สต. ทุกแห่งคัดกรองสุขภาพ เมื่อพบเด็กกลุ่มเสี่ยง เช่น ปัญหาสายตา ดำเนินการส่งต่อ รพ.แม่ข่าย ดูแลรักษา</p> <p>2. รพ.สมุทรปราการจัดทำโครงการคัดกรองสายตาเด็ก นักเรียน มีแผนมอบแว่นสายตาจำนวน 99 ราย</p> <p>3. สรุปข้อมูลภาวะโภชนาการเด็กวัยเรียน (อ้วน ผอม เตี้ย) ทุกเดือน (HDC) และกำกับ ติดตามการดำเนินงานในพื้นที่</p> <p>- สนับสนุนและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมสุขภาพเด็ก วัยเรียนเผยแพร่ในพื้นที่</p> <p>1. ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยบริการสาธารณสุขจัดกิจกรรม/ ประชาสัมพันธ์สื่อเผยแพร่ในพื้นที่ เช่น กิจกรรมวันเด็ก/ รณรงค์ตีมนมจืด ยืดความสูง เนื่องในวันตีมนมโลก</p> <p>2. จัดส่งสื่อประชาสัมพันธ์ที่ได้รับสนับสนุนจากกรมอนามัย ให้ รพ. /รพ.สต. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในพื้นที่</p>

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

1. ประสานสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ขับเคลื่อนงานอนามัยโรงเรียน โดยเพิ่มเติมประเด็นความถูกต้องของเครื่องมือ วิธีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และติดตามการบันทึกข้อมูลภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6 - 14 ปี (ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง) เทอม 1 ปีการศึกษา 2566 (พ.ค.-ก.ค.) ในระบบให้ครอบคลุม
2. ติดตามการส่งต่อเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุม
3. เยี่ยมเสริมพลังและติดตามการจัดอาหารกลางวันโรงเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานอาหารกลางวัน และใช้โปรแกรม Thai School Lunch เพื่อตรวจสอบสารอาหารและคุณค่าอาหารในมื้อกลางวันของโรงเรียน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมก้าวทำใจ หรือ ChoPA & ChiPA หรือกิจกรรมออกกำลังกายอื่นๆ เช่น กระโดดเชือก เพื่อให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย มีกิจกรรมทางกายเพียงพอ ลดอ้วน เพิ่มสูง

ผู้รายงาน: นางวริสา คุณากรธำรง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 26 กรกฎาคม 2566

E mail: wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน: นางศิริพร จริยาจิรวัดนา

ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 26 กรกฎาคม 2566

E-mail: ptana07@gmail.com